OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2021 No. 1459

Rheolau Etholiadau Lleol (Prif Ardaloedd) (Cymru) 2021

Enwi a chychwyn

1. Enw'r Rheolau hyn yw Rheolau Etholiadau Lleol (Prif Ardaloedd) (Cymru) 2021 a deuant i rym ar 17 Rhagfyr 2021.

Darpariaeth drosiannol

2. Nid yw dod â'r Rheolau hyn i rym yn effeithio ar gynnal etholiad cynghorwyr i gyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol pe bai'r bleidlais yn cael ei chynnal, pe ceid gornest yn yr etholiad, cyn 5 Mai 2022.

Dehongli

3.—(1) Yn y Rheolau hyn—

ystyr "bwrdeistref sirol" ("*county borough*") yw bwrdeistref sirol yng Nghymru;

ystyr "Deddf 1983" ("*the 1983 Act*") yw Deddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983;

ystyr "diwrnod eithriedig" ("*excluded day*") yw diwrnod sydd—

(a) yn ddydd Sadwrn;

(b) yn ddydd Sul;

(c) yn Noswyl Nadolig;

(d) yn Ddydd Nadolig;

(e) yn ddydd Gwener y Groglith;

(f) yn ddiwrnod sy'n ŵyl banc yng Nghymru a Lloegr o dan Ddeddf Bancio a Thrafodion Ariannol 1971(**1**);

mae i "gwybodaeth am gyfeiriad cartref" ("*home address information*") o ran person a enwebir—

(a) yn Atodlen 1, yr ystyr a roddir gan reol 13(3) o'r Atodlen honno, a

(b) yn Atodlen 2, yr ystyr a roddir gan reol 13(3) o'r Atodlen honno;

ystyr "prif ardal" ("*principal area*") yw sir neu fwrdeistref sirol;

ystyr "Rheoliadau Cyfuno Pleidleisiau" ("*the Combination of Polls Regulations*") yw Rheoliadau Cynrychiolaeth y Bobl (Cyfuno Pleidleisiau) (Cymru a Lloegr) 2004(**2**);

ystyr "sir" ("*county*") yw sir yng Nghymru.

(2) At ddibenion y Rheolau hyn, mae etholiad yn "etholiad perthnasol" os yw'n un o'r etholiadau a ganlyn a bod y bleidlais yn yr etholiad yn cael ei chynnal ynghyd â'r bleidlais mewn etholiad cynghorwyr i gyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol—

(**1**) 1971 p. 80.
(**2**) O.S. 2004/294 fel y'i diwygiwyd gan baragraff 17 o Atodlen 2 i Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 a chan O.S. 2006/3278, O.S. 2012/1917, O.S. 2014/920 ac O.S. 2015/654.

(a) etholiad seneddol;

(b) etholiad cynghorwyr i gyngor cymuned;

(c) etholiad maer, hynny yw, etholiad a gynhelir o dan Reoliadau Awdurdodau Lleol (Etholiadau Maerol) (Cymru a Lloegr) 2007(**3**);

(d) etholiad comisiynydd heddlu a throseddu, hynny yw, etholiad comisiynydd heddlu a throseddu yn unol â Phennod 6 o Ran 1 o Ddeddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011(**4**).

(3) Yn y Rheolau hyn, oni nodir yn wahanol, mae i'r geiriau a'r ymadroddion Cymraeg a ganlyn sy'n cyfateb i eiriau ac ymadroddion Saesneg a ddefnyddir yn Neddf 1983 yr un ystyr â'r geiriau a'r ymadroddion hynny yn y Ddeddf honno (gweler adran 202(1)(**5**) o'r Ddeddf honno)—

"anabledd" ("*disability*");

"cofnod cofnodion dienw" ("*record of anonymous entries*");

"cofnod dienw" ("*anonymous entry*"*)*;

"deiseb etholiad" ("*election petition*");

"etholwr" ("*elector*");

"llys etholiad" ("*election court*");

"pleidleisiwr" ("*voter*");

"rhestr dirprwyon" ("*list of proxies*");

"rhestr pleidleiswyr post" ("*postal voters list*");

"rhestr pleidleiswyr post drwy ddirprwy" ("*proxy postal voters list*");

"swyddog priodol" ("*proper officer*").

Adran 22(3)(a) o Ddeddf Pleidiau Gwleidyddol, Etholiadau a Refferenda 2000: defnyddio "Annibynnol"

4. At ddibenion adran 22(3)(a) o Ddeddf Pleidiau Gwleidyddol, Etholiadau a Refferenda 2000(**6**), caniateir rhoi'r disgrifiad "Annibynnol" mewn papur enwebu ymgeisydd wrth ethol cynghorwyr i gyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol yng Nghymru yn lle, neu yn ogystal â'r disgrifiad "Independent".

Cynnal etholiadau i gyngor prif ardal

5.—(1) Mae Atodlen 1 yn nodi'r rheolau sy'n gymwys wrth gynnal etholiad cynghorwyr i gyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol pan na chynhelir y bleidlais yn yr etholiad ynghyd â'r bleidlais mewn etholiad arall.

(2) Mae cyfeiriadau yn y rheolau yn Atodlen 1 at y swyddog canlyniadau yn gyfeiriadau at y swyddog canlyniadau yn yr etholiad cynghorwyr i gyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol.

(**3**) O.S. 2007/1024; yr offerynnau diwygio perthnasol yw O.S. 2010/1172, O.S. 2011/926, O.S. 2012/1917, O.S. 2014/1370 ac O.S. 2018/1310.

(**4**) 2011 p. 13. Diwygiwyd Pennod 6 o Ran 1 gan Ddeddf Troseddu a'r Llysoedd 2013 (p. 22) (Atodlen 8, paragraff 184), gan Ddeddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013 (dccc 4) (Atodlen 1, paragraff 5), gan Ddeddf Plismona a Throsedd 2017 (p. 3) (adran 122(1), Atodlen 2, paragraff 117 ac Atodlen 9, paragraff 73) a chan Ddeddf Cymru 2017 (p. 4) (adran 8). Fe'i diwygiwyd hefyd gan O.S. 2014/268, O.S. 2015/1376, O.S. 2015/1526, O.S. 2016/997, O.S. 2017/470 ac O.S. 2018/1310.

(**5**) Diwygiwyd adran 202(1) gan Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1985 (p. 50) (Atodlen 2, paragraff 3), gan Ddeddf Awdurdod Llundain Fwyaf 1999 (p. 29) (Atodlen 3, paragraff 38), gan Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 2000 (p. 2) (Atodlen 6, paragraff 9), gan Ddeddf Gweinyddu Etholiadol 2006 (p. 22) (Atodlen 1, paragraffau 13, 76 ac 128) a chan Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 (Atodlen 2, paragraff 2(17)). Mae diwygiadau eraill ond nid yw'r un ohonynt yn berthnasol i'r Rheolau hyn.

(**6**) 2000 p. 41.

(3) Mae Atodlen 2 yn nodi'r rheolau sy'n gymwys wrth gynnal etholiad cynghorwyr i gyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol pan gynhelir y bleidlais yn yr etholiad ynghyd â'r bleidlais mewn un neu ragor o etholiadau perthnasol.

(4) Mae cyfeiriadau yn y rheolau yn Atodlen 2 at y swyddog canlyniadau cydlynol yn gyfeiriadau at y swyddog canlyniadau sydd, o dan reoliad 4 o'r Rheoliadau Cyfuno Pleidleisiau, yn gyfrifol am gyflawni swyddogaethau a bennir yn rheoliad 5 o'r Rheoliadau hynny.

(5) Mae cyfeiriadau yn y rheolau yn Atodlen 2 at y swyddog canlyniadau yn gyfeiriadau at y swyddog canlyniadau yn yr etholiad cynghorwyr i gyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol (p'un a yw'r person hwnnw hefyd yn swyddog canlyniadau cydlynol ai peidio), oni bai bod rheol benodol yn darparu fel arall.

(6) Pan fo rheol yn Atodlen 1 neu 2 yn ei gwneud yn ofynnol i'r swyddog canlyniadau gyhoeddi dogfen, yna (oni bai bod y rheol yn darparu fel arall) rhaid i'r ddogfen gael ei chyhoeddi—

(a) ar-lein, a

(b) mewn unrhyw ffyrdd eraill y mae'r swyddog canlyniadau o'r farn eu bod yn briodol er mwyn dod â chynnwys y ddogfen i sylw'r cyhoedd.

(7) Pan fo rheol yn Atodlen 1 neu 2 yn ei gwneud yn ofynnol i hysbysiad gael ei roi, neu'n awdurdodi rhoi hysbysiad, caniateir i'r hysbysiad—

(a) cael ei anfon drwy'r post,

(b) cael ei anfon yn electronig, neu

(c) cael ei ddanfon yn bersonol.

Rebecca Evans
Y Gweinidog Cyllid a Llywodraeth Leol, un o Weinidogion Cymru

15 Rhagfyr 2021